

ร่าง TANSTAAFL

**วรากรณ์
สามโกเศศ**

มหาวิทยาลัยบูรพาจันทบุรี

ค วามสำเร็จในการยกน้ำหนักทำลายสถิติโลกของคุณ
ปริวิตา ทองสุข ถือได้ว่าเยี่ยมยอดไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไป
นานเท่าใด จะมีคนทำลายสถิติเดียวกันอีกก็ครั้ง ความจริงที่ว่า
ครั้งหนึ่งคุณปริวิตาเป็นผู้ทำลายสถิติโลกก็จะอยู่คู่โลกตลอดไป
อย่างไรก็ดี รางวัลนี้ได้มาด้วย "ราคา" ที่สูง

เป็นที่ทราบกันดีว่านักยกน้ำหนักทั้งหลาย (เอกเซนเดียวกับ
ผู้ใช้กำลังแบกหาม) จะมีปัญหาเกี่ยวกับกระดูกสันหลัง เมื่อ
มีอายุมากขึ้นจะเกิดความเจ็บปวดเกี่ยวกับข้อ หลัง ขา แขน และ
ส่วนอื่นๆ ของร่างกาย ในบางรายอาจหนักถึงกับเป็นอัมพาตก็มี
และอาจมีอายุสั้นมากกว่าคนปกติโดยทั่วไป ในบางประเทศที่นัก
ยกน้ำหนักบริโภคสเตียรอยด์ (Steroid) แต่อายุยังน้อยเป็น
ปริมาณมากและติดต่อกันยาวนาน (เช่นครั้งหนึ่งในเยอรมนี
ตะวันออก) มีผลทำให้อายุสั้นขึ้นอย่างแน่ชัด

ถ้าถามว่า "ราคา" ของการได้มาซึ่งรางวัลในชีวิตจากการยก
น้ำหนักและการทำลายสถิตินี้ "แพงหรือสูงเกินไป" หรือไม่ คุณ
ปริวิตาเท่านั้นที่จะเป็นคนตอบได้ (คนไทยทั่วไปอาจบอกว่า
"ถูกมาก" เพราะตนเองได้หน้า แต่คนรับภาระเจ็บป่วยไปคือ
คุณปริวิตา) วิธีคิดในการตอบก็คือถ้าถึงไม่ยกน้ำหนักต่างๆ
เหล่านี้เลย คุณปริวิตาก็สามารถมีเงินมีทองมีชื่อเสียงจากเรื่องอื่น
ในระดับเดียวกันได้โดยไม่ต้องเกิดปัญหาสุขภาพในระยะยาว
อย่างนี้เรียกว่า "แพงเกินไป"

แต่ถ้าการยกน้ำหนักเช่นนี้เป็นหนทางเดียวที่ทำให้คุณ
ปริวิตาได้และเป็นอย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ก็น่าคิดว่าอาจจะ "ไม่
แพงเกินไป" แต่ก็มีความสูงอย่างแน่นอน เพราะต้องเอาความ
เจ็บป่วยระยะยาวบวกเวลาและโอกาสในชีวิตที่ต้องเสียไปจาก
การฝึกฝนและฝึกซ้อมเป็นเวลายาวนานมาเปรียบเทียบกับเงิน
ทองและชื่อเสียงที่ได้รับ คุณปริวิตาคงต้องประเมินเองว่าแล้วสอง
ด้านนี้มันทัดเทียมกันหรือไม่ ถ้าด้านที่สองที่เป็นเรื่องเสียสูงกว่า
ด้านผลตอบแทนมากๆ ก็คงจะตอบได้ว่า "แพงเกินไป" แต่ถ้า
ด้านผลตอบแทนมันสูงกว่าด้านเสียมากๆ ก็คงจะเป็นว่า "ไม่
แพงเกินไป"

ไม่ว่าแพงเกินไปหรือไม่ก็ตาม คุณปริวิตาก็ต้อง "จ่าย" เสมอ

สำหรับการได้มาซึ่งเงินทองและรางวัลชีวิตเหล่านี้ คุณปริวิตาอยู่ใน
สถานการณ์ที่ผมเรียกนามานว่า "โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี" ซึ่งจะเป็น
กฎสำคัญของการดำรงชีวิต

ค นอยากรวยทางลัดด้วยการฉ้อฉลคดโกง ไม่ว่าจะเป็นาย
หน้า เป็นหัวคิว เป็นตัวกลาง เป็นพ่อค้า เป็นข้าราชการ
หรือนักการเมือง อาจคิดว่าการทำงานเช่นนี้ "ราคาต่ำ" เพราะทำ
ไปแล้วไม่เห็นมีใครติดคุกสักคน บัดนี้อาจกำลังเห็นเส้นทางสู่คุก
หรือความยุ่งยากในชีวิตชัดเจนนั่น น่าจะเข้าใจมากขึ้นว่า "โลกนี้

ไม่มีอะไรฟรี" นั้นมีความหมายอย่างไรสำหรับคนชอบทางลัด

คนทำงานหาเงินอย่างสุจริตก็อยู่ในสถานการณ์ "โลกนี้ไม่มี
อะไรฟรี" เช่นกันหากแต่มี "ต้นทุน" เพียงร่างกายสึกหรอและ
เวลาที่สูญเสียไปกับการทำงาน ไม่ต้องจ่าย "ต้นทุน" เพิ่มเติม ซึ่ง
คือความกังวลใจว่าเมื่อใดเรื่องมันจะมาแดงถึงตัวเอง ครอบครัว
และตนเองจะเดือดร้อนวันวายเพียงใด

เส้นทางสุจริตกับเส้นทางทุจริตก็แตกต่างกันตรง "ต้นทุน"
ที่ชีวิตต้องเผชิญ เส้นทางแรกถึงจะไม่รวยแบบน่าเคลียดแต่ก็มีคง
สบายใจ ภูมิใจ หุคอและสบตาคนได้อย่างไม่หวาดหวั่น ไม่ถูกตัว
เองและ "ต้นทุน" ในการได้เงินมาครองชีพนั้นน้อยกว่ามากมาย

ผมมั่นใจว่าผมไม่ใช่คนที่คิดประโยค "โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี" จำ
ไม่ได้เหมือนกันว่ามีใครได้มาอย่างไรตอนรวบรวมบทความมาเป็น
หนังสือชื่อนี้ รากของมันก็คือ "There's no such thing as a free
lunch" ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์บางกลุ่มเรียกว่า Friedman's Law
(Milton Friedman ปรมาจารย์เศรษฐศาสตร์ของโลก ผู้รับรางวัล
โนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์และเพิ่งเสียชีวิตไปเมื่อเร็วๆ นี้เขียน
หนังสือชื่อเดียวกันใน ค.ศ. 1975)

"ไม่มีอาหารกลางวันฟรี" ของ Friedman นี้ มีที่มาจากคำ
พูดในภาษาอังกฤษซึ่งเข้าใจกันว่ามีความดั้งเดิมกฤษฎีมีเรื่องเดียวกันให้
คนที่มีพริกขี้หนูกินและมีร้านขายอาหารบวกล้ออยู่ด้วย ร้าน
เหล่านี้มักมีป้ายบอกว่า free lunch แต่ถ้าใครสั่งแต่อาหารกลางวัน
โดยไม่สั่งเครื่องดื่มแถมด้วยก็จะเป็นเรื่องถึงกับโดนจับโยน
ออกนอกร้าน จึงพูดกันทั่วไปว่า "ไม่มีอาหารกลางวันฟรี"

"No free lunch" ในภาษาอังกฤษมีความหมายว่า ไม่มีอะไร
ที่ฟรีจริง มันจะต้องมีอะไรซ่อนเร้นอยู่เสมอ (เช่น ดอกเบี้ยศูนย์
เปอร์เซ็นต์ แจกของแถมราคาแพง) Friedman เป็นผู้ถือเอา
ประโยคนี้นำมาใช้ในทางเศรษฐศาสตร์ซึ่งทำให้เกิดความหมายลึก
ซึ้งมากขึ้น กล่าวคือในโลกที่ทุกสิ่งจำกัด (เช่น น้ำ ที่ดิน เวลา
โอกาส เงิน) เมื่อเทียบกับความต้องการ บุคคลหรือสังคมจำเป็นต้อง
เลือกเสมอ (เช่น ใช้เงินในวันนี้นั้นน้อยจนเหลือไว้ใช้ในอนาคต
มาก หรือใช้เงินในวันนี้นั้นมากและเหลือสำหรับอนาคตน้อย)
ทุกทางเลือกเช่นนี้จะเกิด "ต้นทุนหรือราคา" ซึ่เสมอ (ใช้เงิน
วันนี้ก็น้อยก็คือการอดออม ไม่ได้บริโภคมากดังใจหวังแต่ได้
บริโภคมากในอนาคต การเสียสละการบริโภคในวันนี้คือ "ราคา"
ที่ต้องจ่ายสำหรับความสุขสบายในวันข้างหน้า)

เมื่อเร็วๆ นี้ผมได้พบคำว่า TANSTAAFL ซึ่งเป็นคำที่เกิด
จากการผสมของอักษรแรกของคำ (ดังที่เรียกว่า acronym ใน
ภาษาอังกฤษ เช่น UN จาก United nations) จากประโยค There
Ain't No Such Thing As A Free Lunch (อ้างอิง wikipedia.org)

TANSTAAFL เป็นคำที่รู้จักกันกว้างขวางในแวดวงของโลก
ระดับหนึ่ง เพราะนวนิยายวิทยาศาสตร์ (The Moon is a Harsh
Mistress) ของนักเขียนชื่อดัง Robert A. Heinlein ในปี 1966 เมื่อ
ตัวละครกล่าวถึงประโยคนี้ก็จะมีมีการนำมาอ้างอิงกันต่อๆมา

บ รื่องเล่าเกี่ยวกับ TANSTAAFL มีอยู่พอควรเช่น ร้านขาย
ขนมจุ๊กจิกที่นักศึกษามหาวิทยาลัยชิคาโกดูแลใช้ชื่อนี้เป็นชื่อ
ร้านเนื่องจาก Milton Friedman สอนหนังสือและมีชื่อเสียงอยู่ที่นี้

นานหลายสิบปี

ในปี 1950 คอลัมนิสต์คนหนึ่งของหนังสือพิมพ์ New York Times เล่าเรื่องว่าก่อนที่นักเศรษฐศาสตร์มีชื่อ Leonard P. Ayres จะตายในปี 1946 ผู้สื่อข่าวหลายคนรุมล้อมเคียงและขอให้เขาบอกว่ากฎเศรษฐศาสตร์ใดที่เขาเห็นว่าจริงแท้แน่นอน ศาสตราจารย์ผู้นี้ตอบว่า ความจริงที่ไม่มีวันปฏิเสธได้ก็คือ “ไม่มีอาหารกลางวันฟรี”

สมาชิกสภาข้าราชการรวมบุญหลายคนที่ปลานป้อมคือคือที่ได้หน้าได้จากกรได้รับเลือกต้องไม่ลืมว่า “โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี” เพราะในการทำงานในหน้าที่ นอกจากจะเสียเวลา เสียสมอง และ ถูกตั้งข้อสงสัยว่าเป็นทาสของ คมข.แล้ว ถ้าข้าราชการบุญไม่ เสร็จตามกำหนดเวลาและออกมาไม่เข้าทำไม่ถูกใจผู้คนแล้วก็จะ ตายหมู่ เสียผู้เสียคน ต้องจ่ายกันด้วย “ราคา” แขนงแขงครับ